

Але успадкована планова економіка була залежна від Росії, що створювало певні проблеми в перехідний період, коли закладалися основи ринкової економіки і політичної системи з прозорими інститутами. Україна стикнулася з економічними труднощами та зовнішнім тиском, зокрема через енергетичну залежність від Росії, але продовжувала розбудову демократичного суспільства.

Сучасна віха Російсько-Українського конфлікту розпочалась у дуже складний соціально-політичний період для нашої держави. Масові протести стали реакцією на відмову президента Януковича підписати Угоду про асоціацію з Європейським Союзом. Євромайдан символізував вибір українського суспільства на користь демократії, проти корупції та авторитаризму.

У відповідь, на прозахідний курс України, Росія анексувала Крим і почала гібридну війну на Донбасі, використовуючи створення «ДНР» і «ЛНР» для легітимізації агресії.

Українське суспільство активно підтримувало збройні сили, волонтерський рух став міцною опорою армії. Ця мобілізація суспільства — свідчення глибокої демократичної мотивації у відстоюванні незалежності.

Повномасштабне вторгнення 2022 року спрямоване на знищення незалежності України та встановлення проросійського режиму, що нагадує амбіції Російської імперії та Радянського Союзу щодо контролю над українськими землями.

Українське суспільство консолідується навколо ідеї незалежності та демократії, і має за мету рух до європейських стандартів і збереження свободи, що є значним контрастом до авторитарної Росії.

Західні країни підтримують Україну фінансово і постачають зброю, що дозволяє утримувати оборону. Ця підтримка нагадує спроби УНР заручитися допомогою Антанти для боротьби проти більшовиків.

Міжнародні санкції, спрямовані на обмеження можливостей Росії фінансувати війну, мають довгостроковий вплив на її економіку і здатність продовжувати агресію.

Сучасна Україна, прагне закріпити свій статус незалежної держави через інтеграцію з ЄС, що має вирішальне значення для стабільності і розвитку демократичної системи. У цій меті вбачається продовження демократичних ідеалів, що зародилися ще в часи УНР.

Перспектива членства в ЄС і НАТО є стратегічною ціллю, що забезпечить довгострокову безпеку і стабільність. На відміну від часів минулого століття, коли міжнародна підтримка була обмеженою, нині Україна має шанс реалізувати цей курс.

Роль суспільства як гаранта демократії залишається вирішальною для України. Громадянське суспільство продовжить відігравати центральну роль у боротьбі з корупцією, розвитку прозорих інституцій і захисті свободи.

Але слід зауважити, що історія формування Української державності надає нам наочний та повчальний урок: намагатись – не означає здобути. Майбутнє нашої країни, і нас самих, залежить від того зусилля, яке буде спрямовано на спільну справу.

Гавриловська Богдана Вікторівна
Науковий керівник – канд. істор. наук, проф. Міносян А.С.
Державний біотехнологічний університет
ГОЛОДОМОР 1932–1933 РОКІВ

Геноцид українського народу: Голодомор є визнаним геноцидом багатьма країнами. Сталінський режим свідомо використав голод як зброю для знищення українського селянства, яке чинило опір колективізації, і для знищення національної самосвідомості.

Штучний голод: Голод був наслідком не природних причин, а жорстокої політики вилучення продовольства, зокрема зерна, та блокади сіл. Забороняли не лише вивозити їжу, але й виїздити людям, прирікаючи їх на голодну смерть.

Масові смерті: За оцінками, від Голодомору загинуло від 4 до 7 мільйонів українців, зокрема діти та літні люди, які найбільше постраждали від браку продовольства.

Закон "про п'ять колосків": Цей закон передбачав суворе покарання за збирання навіть найменшої кількості зерна або врожаю з полів — аж до страти або ув'язнення, що фактично позбавляло людей шансів на виживання.

Ізоляція та контроль: Влада запровадила "чорні дошки" — списки сіл, де селянам забороняли торгувати та отримувати будь-яку допомогу. Ці села ізолювали, що зробило голод ще більш смертоносним.

Випадки канібалізму: У деяких регіонах, через крайню нестачу їжі, були зафіксовані випадки канібалізму, що підкреслює глибину відчаю і катастрофічні наслідки голоду.

Мовчання і пропаганда: Радянська влада заперечувала існування голоду і поширювала фальшиву пропаганду про успіхи колективізації. Міжнародні спостерігачі часто не мали доступу до реальної інформації або замовчували трагедію через політичні причини.

Відновлення пам'яті: Після здобуття незалежності Україною, трагедія Голодомору почала вивчатися та визнаватися на міжнародному рівні. Щорічно у четверту суботу листопада в Україні вшановують пам'ять жертв Голодомору.

Глибокі наслідки: Голодомор мав не лише демографічні, але й психологічні та культурні наслідки для українського народу. Він вплинув на формування національної ідентичності та усвідомлення власної історії.

Гацула Катерина Віталіївна

Науковий керівник – канд. політ. наук, доц. Волянчук О.Я.

Український державний університет імені Михайла Драгоманова

ІСТОРИЧНИЙ РОЗВИТОК ЕТНОПОЛІТИКИ: МІСЦЕ В ДЕРЖАВАХ І СУСПІЛЬСТВАХ

Поняття етнополітики, як політичного процесу регулювання відносин між етнічними групами, має глибоке історичне коріння та складну еволюцію. Зародившись у ранніх імперіях, де етнічні групи перебували під жорстким контролем, етнополітика поступово адаптувалася до потреб національних держав, що формувалися на хвилі націоналізму в XIX столітті. Кожна нова епоха – від колоніалізму до глобалізації – формувала особливі моделі етнополітики, які використовувалися для регулювання міжетнічних відносин, інколи підживлюючи конфлікти, а іноді розвиваючи можливості для мирного співіснування. Сьогодні, в умовах культурного різноманіття, етнополітика є фактором соціальної стабільності, сприяючи інтеграції етнічних спільнот у демократичних державах.

Цілком логічно сучасна етнополітика могла би розвиватися через гуманістичні принципи політики загалом, тобто передусім виходити з концепції людиноцентризму, коли на першу роль висувається індивід і його гідність, незалежно від походження, кольору шкіри, традицій, мови, віросповідання тощо. Проте сучасні політологи, соціологи, культурологи слушно зауважують, що і гуманізм у ретроспективі видозмінюється, адаптується аж до самозаперечення, поширення ідеалістичних, глобалізованих, навіть шовіністичних різновидів [3]. Відтак «самої лише декларації загальнолюдських цінностей недостатньо, вона вимагає конкретизації, розвитку чітких алгоритмів і механізмів обороноздатності» [2]. Отже, гуманізм все ще не став вирішальним для регулювання етнонаціональних відносин і процесів, а в своєму розвитку набуває часто неочікуваних форм і проявів у політиці.

Розглядаючи історичний розвиток етнополітики, можна виокремити різні напрями та підходи, ми ж пропонуємо ретроспективно зосередитися на кількох таких етапах: етнополітика в імперіях, націоналізм та формування національних держав, радянська етнополітика.

В імперіях формували спеціальні системи етнополітики, які були орієнтовані на контроль та обмеження автономії етнічних груп, залишаючи за ними певні культурні та